

OLIMPIADA NAȚIONALĂ LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ
Etapa locală
21 februarie 2026
NIVELUL 2 – clasele a VII-a și a VIII-a

Varianta 1

Înainte de a răspunde cerințelor formulate, citește cu atenție următoarele precizări:

- *Toate subiectele sunt obligatorii.*
- *În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.*
- *În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.*
- *Timpul de lucru este de trei ore.*
- *Se acordă 10 puncte din oficiu.*

Citește cu atenție fiecare text, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I

40 de puncte

CRONICILE DOMNIȘOAREI POIMÂINE. VREMEA VRĂJITOAREI NICIODATĂ
(fragment)

de Adina Rosetti

În Viitorul Îndepărtat, Domnișoara Poimâine se plictisește grozav. Unchiul ei, Tempus Întâiul, a exilat-o într-un fel de nebuloasă în care se amestecă fragmente neclare, umbre și lumini, începuturi și sfârșituri. Imaginați-vă o insulă plutitoare într-un ocean de nori. Un rest de asteroid rătăcind printr-o galaxie îndepărtată. Sute de istorii se învârtesc laolaltă, într-un vârtej, amestecându-se între ele fără încetare, topindu-se unele în altele. Și printre toate astea, pierdută ca o pată de cerneală într-un milion de caiete acoperite cu scris, o insulă. Fără lacuri întinse, fără dealuri împădurite, fără plaje spectaculoase. Fără orașe, fără drumuri, fără așezări de vreun fel. Câteva plante pitice, un golf cu nisip pietros, rozaliu, o grămadă de bolovani și un turn într-o formă bizară de clepsidră – atât. În vârful acestui turn poate fi zărită o față cu părul violet fluturându-i în vântul înserării. Dar nimeni nu o vede, pentru că nimeni nu trece vreodată pe acolo.

Seară de seară, Domnișoara Poimâine iese în micul balcon din vârful turnului care-i servește și drept locuință și, echipată cu un ochean și un aparat electronic meșterit chiar de ea, supraveghează apele-nori ale Viitorului Îndepărtat. De cele mai multe ori, urechile-i sunt acoperite de niște căști din care se revarsă muzică, iar corpul ei se mișcă în ritmul melodiilor pe care le ascultă la nesfârșit. Pe *repeat*, cum ar spune ea, dacă ar avea cu cine să schimbe o vorbă. Dar nu are. Domnișoara Poimâine e complet izolată pe mica ei insulă. De cât timp, asta n-ar putea spune exact, fiindcă nu a ținut niciun fel de socoteală. Știa doar că se înălțase mult, că părul îi crescuse până la mijloc, devenind de un violet aprins, că niște schimbări misterioase se petrecuseră cu corpul ei și nu mai semăna acum deloc cu fetița durdulie, cu funde-n păr, care făcea nazuri la mâncare și-și dorea să dea timpul înainte ca să crească mai repede. Inima îi era străbătută de doruri fără nume, de dorințe nelămurite și, de multe ori, de regrete și furie. O podideau lacrimile când se gândea cât de nemilos fusese aruncată de unchiul ei, drept pedeapsă pentru greșeala ei din copilărie, la marginile îndepărtate ale regatului. Și totul numai din vina nesuferiților ălor patru, care-i aflaseră planurile, îl treziseră pe Tempus Întâiul din somnul în care îl cufundase ea și-l puseseră la curent cu haosul dezlănțuit în regat, după ce reușise să facă timpul să

curgă mai repede. „Iar odată cu timpul trece și copilăria mea mai repede și asta e cel mai rău lucru”, susurase atunci unul dintre nesuferiții ăia, pe nume Vreodată.

Multora li se păruse de necrezut că o fetiță așa de mică, aflată încă la vârsta acadelor, putea fi în stare de o asemenea grozăvie: să dea timpul înainte. Dar până la urmă, ce anume nu le convenise? „Trăim în secolul vitezei!”, spunea apăsător Domnișoara Poimâine, pe insula plutitoare. „Lucrurile se desfășoară acum mult mai repede. Treaba voastră dacă nu vreți să țineți pasul cu ele! Demodaților!”.

De când fusese alungată de unchiul ei și-ncepuse să crească, renunțase la codițe, fundițe, rochițe și acadele. Se îmbrăca numai în negru, cu niște haine despre care nu puteai spune niciodată unde încep și unde se termină. Își vopsise părul în violet, își tunsese un breton foarte scurt, asimetric, și renunțase pentru totdeauna la sandale și balerini. Acum purta numai bocanci. Și multe înele. Și-și desenase un fluture pe umăr: „Timpul e de partea mea” scria pe aripile lui, pe care și le desfăcea numai când Domnișoara Poimâine era cu adevărat bucuroasă. În restul timpului, fluturele-și închidea aripile și ascundea cuvintele despre timp, care nu erau altceva decât titlul melodiei sale preferate. [...]

Când ambarcațiunea temporală aruncă ancora în apele-nori ale micului golf din vestul insulei, fata era cufundată încă în somn. Adormise îmbrăcată, în fotoliul improvizat pe balcon, și visa că e la volanul unei decapotabile negre, pictate cu flăcări, gonind pe o șosea paralelă cu marea. Deodată simți cum capul i se izbește de ceva și tot corpul i se cutremură. Să fi fost un accident de mașină? Poimâine încercă zadarnic să calce frâna, dar picioarele nu o ascultau. Deschise larg ochii și privi în jur. Fusese doar un vis, încă unul dintre acele vise care începeau minunat și se sfârșeau prost. Se ridică în picioare și își trecu degetele prin pletele lungi, violete, care i se ncâlciseră pe umeri. Cerul acoperit de nori portocalii nu prevestea nimic bun. Valuri agitate se spărgeau la țărâm, zguduind pontonul fragil pe care o fată cu părul roșu, îmbrăcată în haine elegante, îi făcea semne, strigând:

— Hei, verișoară! Ți-a stat timpu-n loc? Hai, vino și ajută-mă!

Poimâine se frecă la ochi. Nu mai văzuse de atâta amar de vreme nicio făptură, încât nu-și putea crede ochilor. Oare chiar avea o vizită? [...] Strigătele verișoarei ei o făcură să coboare scările în goană și alergă la pontonul din micul golf.

— Mâine, tu ești? Spune-mi că nu visez! strigă, emoționată.

Au țopăit amândouă preț de câteva minute, s-au îmbrățișat și s-au strâmbat una la alta, după pofta inimii, ca-n vremurile de odinioară, când stăteau toată ziua împreună, și Mâine o învăța cum merg lucrurile în Regatul Timpului. Apoi Poimâine a pofțit-o în turn, a preparat o ciocolată caldă cu piper roșu (se dădea în vânt după tot ce era picant) și au început să-și istorisească ultimele întâmplări. Verișoara ei urma să se mărite! Tempus Întâiului îi găsisse un soț potrivit, însă identitatea acestuia era încă secretă.

— Adică vrei să spui că nu ți-ai cunoscut încă viitorul soț? Dar asta-i îngrozitor!

— Sunt sigură că tata a făcut o alegere bună pentru mine, a spus Mâine calmă, cu oarecare resemnare în glas.

— Ce prostie! se înflăcăra Domnișoara Poimâine. [...]

— Poimâine, tu mereu ai fost rebelă. Și uite unde te-a adus asta! Există niște reguli în regat și știi foarte bine că trebuie să le respectăm.

— Știi ceva? M-am săturat de regulile astea! Cine le-a făcut, mă rog? Tempus Întâiului nici nu mai știe bine pe ce lume e... Nu mai putem trăi așa, după aceleași obiceiuri învechite! Cu borcănașe cu amintiri, etichete scrise de mână și balonașe de săpun care se risipesc aiurea. Lumea se schimbă. Nu mai e mult și oamenii vor inventa un aparat care să dea timpul înainte sau înapoi, după cum vor ei. Poate chiar vor opri timpul în loc. Și, când vor inventa asta, lumea noastră, așa cum o știm, se va sfârși!

— Of, nu știi ce să mă fac cu tine, zău... oftă Mâine.

— Hai să mergem împreună în regat și să le spunem adevărul. Să-i facem să înțeleagă că lumea se schimbă și că noi ar trebui să ținem pasul cu schimbările astea.

A. (2 puncte: 0,5 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Insula pe care trăiește Domnișoara Poimâine este formată din:

- a. lacuri întinse și plaje spectaculoase.
- b. păduri și plante înalte.
- c. plante pitice și un golf de nisip.
- d. terenuri netede și dealuri.

2. Domnișoara Poimâine este exilată de unchiul ei pentru îndrăzneala de:

- a. a opri timpul.
- b. a da timpul înapoi.
- c. a da timpul înainte.
- d. a se îmbrăca numai în negru.

3. Domnișoara Poimâine adoarme:

- a. la volanul unei decapotabile negre.
- b. în ambarcațiunea temporală.
- c. în fotoliul improvizat pe balcon.
- d. pe pontonul fragil al insulei.

4. Două trăiri resimțite de Domnișoara Poimâine în timpul exilului sunt:

- a. resemnare și bucurie.
- b. regret și furie.
- c. optimism și încredere.
- d. neliniște și frică.

B. (4 puncte: 0,5 p. pentru fiecare idee plasată corect)

Notează pe foaia de concurs, într-o casetă similară celei de mai jos, cifrele corespunzătoare ordinii logice și temporale a următoarelor idei:

--	--	--	--	--	--	--	--

- 1. Domnișoara Poimâine decide să se reîntoarcă în regat.
- 2. Pe insulă sosește Mâine, verișoara sa, care tulbură monotonia locului.
- 3. Domnișoara Poimâine află de căsătoria lui Mâine.
- 4. Domnișoara Poimâine visează că este la volanul unei mașini.
- 5. În fiecare seară, Domnișoara Poimâine supraveghează târâmurile Viitorului Îndepărtat.
- 6. Cele două verișoare povestesc întâmplări recente din viața lor.
- 7. Domnișoara Poimâine își exprimă, în discuția cu Mâine, revolta față de regulile Regatului Timpului.
- 8. Domnișoara Poimâine este exilată de unchiul ei, Tempus Întâiul, pe o insulă pustie.

C. (16 puncte: 4 puncte pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)

Formulează, în enunțuri, răspunsuri la fiecare dintre următoarele cerințe, raportându-te la textul citat:

- 1. Precizează două schimbări ale aspectului fizic al Domnișoarei Poimâine, suferite în urma exilului.
- 2. Transcrie secvența care arată atitudinea celor două verișoare în momentul revederii.

3. Indică motivul pentru care Domnișoara Poimăine a vrut să modifice timpul din Regatul Îndepărtat.
4. Prezintă semnificația desenului fluturelui de pe umărul fetei în relație cu mesajul enunțului: „Timpul e de partea mea.”.

D. (18 puncte)

Imaginează-ți că ai reușit să construiești aparatul care să dea timpul înainte sau înapoi, după cum vrei tu. Redactează un text narativ, de maximum 20 de rânduri, în care să prezinți o întâmplare provocată de folosirea acestuia.

SUBIECTUL al II-lea

30 de puncte

REGULI VECHI, TINERI NOI

de Flori-Ana Buzilă

Noi, ca adulți, avem uneori impresia că adolescenții de astăzi sunt fundamental diferiți de cum am fost noi în acea etapă a vieții. În realitate, preocupările de bază ale adolescenței au rămas aceleași: identitatea – cine sunt eu și cum sunt eu în ochii celorlalți? – și sensul – încotro mă îndrept, ce pot și ce îmi doresc să devin?

Diferența majoră nu este în întrebări, ci în ritm. Adolescenții de azi trăiesc totul pe *fast forward** într-o succesiune amețitoare de stimuli, presiuni și comparații. Un ritm care poate induce multă confuzie, poate fragmenta și poate îndepărta tânărul de ceea ce este cu adevărat important pentru el.

Chiar dacă adolescenții ne resping uneori, ne spun că nu au nevoie de noi sau se retrag în numele autonomiei, acest lucru nu înseamnă că sprijinul nostru nu mai este necesar. Dimpotrivă. Este, de multe ori, o exprimare stângace a aceleiași nevoi profunde: să știe că există cineva acolo.

Două elemente sunt esențiale pentru ca un adolescent să fie bine. Primul este un spațiu sigur, în care adolescentul să poată fi întâlnit în onestitatea și autenticitatea lui. Un spațiu în care să fie ascultat fără judecată și acceptat așa cum este. Al doilea este timpul de calitate petrecut cu adulți care oferă repere sănătoase. Acest timp este „ingredientul secret” care construiește încrederea și siguranța emoțională în relații. Pe lângă părinți, aici intră și profesorii, antrenorii, mentorii, medicul de familie, rudele apropiate – acel „sat” de care un copil are nevoie pentru a crește armonios.

Cum creștem reziliența emoțională?

Reziliența nu înseamnă absența problemelor, ci capacitatea de a trece prin ele cu resurse interioare și sprijin extern. O putem cultiva prin relații de încredere, prin oportunități de exprimare de sine, prin modele sănătoase de viață oferite de adulți și prin sprijin emoțional consecvent.

Dacă vrem tineri echilibrați emoțional, nu trebuie să îi grăbim spre răspunsuri, ci să le fim alături în întrebările lor. Cu răbdare, cu prezență și cu încrederea că, atunci când sunt susținuți, adolescenții au o capacitate extraordinară de creștere.

<https://republica.ro/resurse-psihologice-tineri-viata-emotionala-echilibrata>

**fast forward* – (aici) cu mare viteză

A. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)

Formulează, în enunțuri, răspunsuri la fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Menționează care sunt preocupările de bază ale adolescentului de astăzi.
2. Identifică nevoia pe care adolescenții o transmit prin comportamentul lor.
3. Precizează care sunt elementele necesare pentru starea de bine a adolescentului.
4. Motivează de ce este necesar ca adolescenții să fie ascultați și acceptați așa cum sunt.

B. (18 puncte)

Scrie un text, de maximum 20 de rânduri, în care să îți prezinți opinia despre rolul adulților în dezvoltarea emoțională a adolescenților, valorificând textul-suport și experiența personală sau de lectură.

SUBIECTUL al III-lea

20 puncte

(Se vor acorda câte 6 puncte pentru cerințele 1 și 2, respectiv 8 puncte pentru cerința 3.)

Răspunde la cerințele formulate mai jos, referitoare la textul multimodal.

1. Precizează un posibil cititor al cărții „Cine sunt când nu mă vede nimeni?”.
2. Menționează rolul utilizării persoanei întâi în titlul cărții.
3. Explică, în 5 – 10 rânduri, relația dintre mesajul verbal și elementele vizuale ale copertei cărții.

<https://bookzone.ro/carte/cine-sunt-cand-nu-ma-vede-nimeni?>